

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2005

Nr 35

Nr 35

LANDSKAPSFÖRORDNING

om vägmärken

Utfärdad i Mariehamn den 30 juni 2005

Med stöd av 83 § vägtrafiklagen (1983:27) för landskapet Åland stadgas:

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §

Denna förordning innehåller bestämmelser om anvisningar för trafiken. Anvisningar för trafiken meddelas genom vägmärken och tilläggstavlor, trafiksignaler, vägmärkeringar, markeringskärmor och avstängningsanordningar samt tecken av polisman.

Vägtrafiklagen (1983:27) för landskapet Åland benämns i denna förordning vägtrafiklagen.

2 §

Vägmärken och andra anordningar skall ha den utformning, färgsättning och innebörd som framgår av denna förordning. Varningsmärken, förbudsmärken och märkena Fö1 och Fö5 kan dock av framställningstekniska skäl vara försedda med en tunn gul ram.

3 §

Vägmärken och tilläggstavlor skall vara utförda så att de reflekterar ljus. Detta gäller dock inte om de är belysta eller om det finns andra särskilda skäl.

Baksidan av ett vägmärke skall vara enfärgad i en neutral färg, med undantag av märke som skall synas åt flera håll. Även stolpen eller anordningen på vilken vägmärken fästs skall ha en neutral färg. Om en stolpe eller någon annan anordning är placerad på en plats där det före-

kommer gångtrafik skall dock behovet av att anordningen syns beaktas vid valet av färg.

4 §

På ett vägmärke eller på stolpen som bär upp märket får det inte förekomma reklam eller motsvarande som kan dra uppmärksamheten från märket.

5 §

Vägmärken och andra anordningar för anvisningar för trafiken skall sättas upp så att de upptäcks i god tid och är väl synliga för de trafikanter de är avsedda för utan att vara till fara för gående, cyklande eller andra trafikanter.

2 kap. Vägmärken

6 §

Vägmärken delas in i

- V varningsmärken,
- Fö företrädesmärken,
- F förbudsmärken,
- P påbudsmärken,
- A anvisningsmärken,
- LV lokaliseringsmärken för vägvisning,
- LI lokaliseringsmärken för vägvisning till allmänna inrättningar m.m.,
- LS lokaliseringsmärken för vägvisning till serviceanläggningar m.m.,
- LT lokaliseringsmärken för turistiskt intressanta mål,
- LVgc lokaliseringsmärken för gång- och cykelvägar, och
- U upplysningsmärken.

7 §

Under ett vägmärke kan en eller flera tilläggs-tavlor med kompletterande anvisningar placeras.

En tilläggstavla som har placerats under två eller flera märken som satts upp över varandra avser samtliga dessa märken.

8 §

Vägmärken kan förekomma i fyra olika storlekar. Den minsta storleken kan finnas på cykelbana och gångbana samt i undantagsfall även på annan väg inom tätort.

9 §

Varningsmärken, företrädesmärken, förbudsmärken och påbudsmärken skall sättas upp på höger sida av vägen i färdriktningen. På en väg med flera körfält i samma riktning eller om det av andra skäl är lämpligt skall märkena även sättas upp till vänster, på refug eller ovanför körbanan.

Märken som anger omkörningsförbud skall sättas upp på båda sidorna av vägen.

Märken som anger bestämmelser om stannande och parkering skall dock sättas upp på den sida av vägen där föreskriften gäller.

Varningsmärken

10 §

Varningsmärken används för att varna vägtrafikant för en fara som annars är svår att upptäcka i tid.

11 §

Varningsmärken skall sättas upp på ett lämpligt avstånd från faran. Vid en väg där högsta tillåten hastighet är 50 kilometer i timmen eller lägre sätts varningsmärket upp på ett avstånd av 5-75 meter före den plats där faran finns. Är hastighetsbegränsningen på vägen 70 kilometer i timmen sätts varningsmärket upp på ett avstånd av 50-150 meter före den plats där faran finns och vid en väg där högsta tillåten hastighet är 90 kilometer i timmen sätts varningsmärket upp 150-250 meter före den plats där faran finns.

Om det föreligger särskilda skäl får ett varningsmärke sättas upp på ett annat avstånd från den plats där faran finns. I sådana fall skall avståndet anges på en tilläggstavla.

Om ett varningsmärke anger en fara som sträcker sig över en längre vägsträcka skall sträckans längd anges på en tilläggstavla. Om det behövs bör märket i sådana fall upprepas.

12 §

Varningsmärken är:

Märke

V1a Kurva

Närmare föreskrifter

Märket anger farlig vänsterkurva.
Vid högerkurva vänds symbolen.

V1b Kurvor

Märket anger flera farliga kurvor, den första till vänster.

Om den första kurvan går till höger vänds symbolen. Om antalet kurvor är flera än två är längden av den kurviga vägsträckan angiven med en tilläggstavla.

V2 Lutning

V3 Stigning

Märket anger brant lutning respektive kraftig stigning.
Siffran anger lutningen eller stigningen i procent och anpassas till förhållandena på platsen.

V4a Avsmalnande väg

V4b Avsmalnande väg från höger

Märke V4a anger att vägen smalnar av från båda sidor.
Märke V4b anger att vägen smalnar av från höger sida. Om avsmalningen sker från vänster vänds symbolen.
Bredden på det avsmalnande vägsnittet kan vara angiven med en tilläggstavla.

V5 Mötande trafik

Märket anger att enkelriktad körbana övergår i dubbelriktad.

V6 Bro

Märket anger öppningsbar bro.

V7 Kaj eller färjfäste

Märket anger plats där vägen slutar mot vatten. Används märket som varning för färjfäste skall märket vara kompletterat med en tilläggstavla med texten "Färja".

V8a Ojämn väg

Märket anger sådana ojämnheter och skador i vägbanan som medför att det är lämpligt att färdas med lägre hastighet än som annars skulle vara fallet.
Om varningen avser en längre vägsträcka och det inte klart framgår var ojämnheterna i vägen upphör skall vägsträckans längd anges på en tilläggstavla.
Märket kan även vara uppsatt vid gupp som anlagts som farthinder men skall då vara kompletterat med en tilläggstavla med texten "farthinder".

V8b Gupp

V8c Grop

Märke V8b anger gupp som anlagts som farthinder eller annan upphöjning av sådan storlek att fordon bör färdas med mycket låg hastighet. Märke V8c anger grop där fordon bör föras med mycket låg hastighet. Märket anger också väghåla som anlagts som farthinder.

V9 Vägarbete

Märket anger vägsträcka där vägarbete pågår. Märket skall endast vara uppsatt när personer som är sysselsatta med vägarbete rör sig på vägen. Annars används märke V29 med en tilläggstavla med texten "vägarbetsområde".

V10 Slut på sträcka med vägarbete

Märket anger slut på vägsträcka med vägarbete som märkts ut med märke V9. Märket behöver inte sättas upp om det ändå tydligt framgår var sträckan slutar.

V11 Stenskott

Märket anger att lösa stenar tillfälligt kan finnas på vägen. Märket används inte på grusvägar och liknande vägar där stenskott är allmänt förekommande.

V12 Stenras

Märket anger risk för stenras och för att stenar kan förekomma på vägen på grund av stenras. Om det är lämpligt med hänsyn till förhållandena på platsen vänds symbolen.

V13 Slirig väg

Märket anger annan halka än sådan som föranleds av allmänt förekommande snö eller is. Märket är kompletterat med en tilläggstavla på vilken orsaken till halkan anges.

V14 Svag eller hög vägkant

Märket anger svag eller hög vägkant.

V15 Tunnel

Märket anger tunnel.

V16 Övergångsställe

Märket anger övergångsställe som är så placerat att det kan vara svårt att uppmärksamma i tillräckligt god tid.

V17 Barn

Märket anger plats där barn ofta vistas, såsom vid skola, daghem, lekplats eller liknande.

V18 Cyklande och mopedförare

Märket anger plats där cyklande och mopedförare kan förväntas komma ut på eller korsa körbanan.

V19 Djur

Märket anger plats eller vägsträcka där det föreligger särskilt stor risk för att djur finns på vägen. Symbolen utgörs av en bild av älg eller hjorddjur. Märket kan även användas där tamdjur kan förekomma på vägen. Symbolen utgörs då av en bild av ett tamdjur.

V20 Skidåkare

Märket anger plats där skidåkare ofta korsar eller uppehåller sig på vägen. Märket skall tas bort eller täckas över när faran inte föreligger.

V21 Ridande

Märket anger plats eller vägsträcka där ridande ofta korsar eller uppehåller sig på vägen såsom vid ridskola, stall eller liknande.

V22 Vägkorsning

Märket anger korsning där den allmänna skyldigheten att väja för fordon som närmar sig från höger gäller. Märket används endast om det på grund av begränsad sikt, den korsande vägens bredd eller av annan orsak annars inte framgår tillräckligt klart att en korsning finns eller att den allmänna väjningsskyldigheten gäller i korsningen.

V23 Vägkorsning där trafikanter på anslutande väg har väjningsplikt eller stopplikt

Märket anger korsning där den korsande trafiken är skyldig att väja på grund av att väjningsskyldighet angivits med vägmärke eller på grund av att väjningsskyldighet gäller enligt 20 § 3 mom. vägtrafiklagen. Märket används endast om det annars skulle vara oklart att trafiken på den korsande vägen är väjningsskyldig eller om korsningen på grund av begränsad sikt eller av annan orsak inte kan observeras på tillräckligt avstånd. Symbolen på märket anpassas efter förhållandena.

V24 Trafikljus

Märket anger trafikljus som är placerat i en miljö där trafikljus vanligtvis inte förekommer eller som är så placerat att det annars inte kan uppmärksammas på tillräckligt avstånd.

V25 Cirkulationsplats

Märket anger cirkulationsplats.

V26 Långsamtgående fordon

Märket anger plats där långsamtgående fordon ofta korsar eller kör in på vägen.

V27 Lågt flygande flygplan

Märket anger vägsträcka där flygplan vid start och landning flyger på låg höjd över vägen.

V28 Sidvind

Märket anger vägsträcka där det ofta förekommer stark sidvind från höger. Om vinden vanligen kommer från vänster vänds symbolen.

V29 Annan fara

Märket anger fara, för vilken särskilt märke inte finns. Farans art är alltid angiven med en tilläggstavla.

Företrädesmärken

13 §

Företrädesmärken upplyser trafikanter om företrädesbestämmelser.
Företrädesmärken är:

Märke

Närmare föreskrifter

Fö1 Väjningsplikt

Märket anger korsning med huvudled, cirkulationsplats eller annan korsning där föraren har väjningsplikt mot fordon på den korsande vägen. Märket kan vara använt som förhandsmärke, om det är kompletterat med tilläggstavla T2 eller som förhandsmärke för stopplikt, om det är kompletterat med tilläggstavla T3. Märket skall sättas upp så nära som möjligt den punkt där väjningsplikten skall iakttas. Märket används i allmänhet inte för att ange väjningsskyldighet som gäller enligt 20 § 3 mom. vägtrafiklagen.

Fö2 Stopplikt

Märket anger att förare av fordon som närmar sig korsning har stopplikt före infart på korsande väg. Märket skall sättas upp så nära som möjligt den punkt där fordon skall stanna. Om stopplinje saknas skall fordonet stannas före den korsande vägen.

Fö3 Huvudled

Märket anger att en väg är huvudled och att trafiken på anslutande och korsande väg är väjningsskyldig. Märket är placerat vid början av huvudleden och är upprepat så ofta det behövs längs vägen. Märket kan vara placerat även före en korsning, om det är kompletterat med tilläggstavla T15.

Fö4 Huvudled upphör

Märket anger att huvudled upphör och är alltid placerat på den plats där huvudleden upphör. Om huvudleden upphör i en korsning där föraren på huvudleden har väjningsplikt mot korsande väg behöver märket dock inte sättas upp. Märket kan vara använt som förhandsmärke, om det är kompletterat med tilläggstavla T2.

Fö5 Företräde för mötande trafik

Märket anger att det är förbjudet att köra in på sträckan om det inte är möjligt att passera denna utan att mötande fordon tvingas stanna. Märket får sättas upp endast om sträckan tydligt kan överblickas i hela sin längd, även under mörker. Märket kan vara använt som förhandsmärke, om det är kompletterat med tilläggstavla T2.

Fö6 Företräde i förhållande till mötande trafik

Märket anger att märke Fö5 har satts upp vid andra änden av sträckan.

Förbudsmärken

14 §

Förbud och begränsning som gäller enligt vägtrafiklagen anges i allmänhet inte med förbudsmärke.

15 §

Förbud som anges med ett förbudsmärke börjar vid märket, om inte annat anges med en tilläggstavla. Märkets verkningsområde sträcker sig, om inte annat anges med en tilläggstav-

la, fram till märke som anger att förbudet upphör eller, om sådan utmärkning saknas, till nästa korsning med annan väg än sådan väg eller plats som anges i 20 § 3 mom. vägtrafiklagen.

Om ett förbud gäller även efter en vägkorsning skall märket upprepas efter korsningen om inte annat anges i denna förordning.

16 §

Förbudsmärken är:

Märke

Närmare föreskrifter

F1 Förbud mot fordonstrafik

Märket anger förbud mot trafik med fordon och får bara sättas upp om förbudet gäller trafik i båda riktningarna. Om märket är kompletterat med tilläggstavla T2, är märket använt som förhandsmärke.

F2 Förbud mot trafik med motordrivet fordon

Märket anger förbud mot trafik med motordrivna fordon med undantag för trafik med moped med låg effekt. Avser förbudet även trafik med moped med låg effekt skall det anges på en tilläggstavla.

F3 Förbud mot trafik med motordrivet fordon med fler än två hjul

Märket anger förbud mot trafik med motordrivna fordon med fler än två hjul.

F4 Förbud mot trafik med motorcykel

Märket anger förbud mot trafik med motorcykel. Avser förbudet även trafik med moped skall det anges på en tilläggstavla.

F5 Förbud mot trafik med last och paketbil

Märket anger förbud mot trafik med lastbil och paketbil.

Om förbudet gäller endast last- och paketbil vars totalvikt överstiger en viss gräns, är märket kompletterat med tilläggstavla T4.

F6 Förbud mot trafik med motordrivet fordon med släpvagn

Märket anger förbud mot trafik med motordrivet fordon med tillkopplad släpvagn av annat slag än påhängsvagn eller enaxlig släpvagn.

Avser förbudet även trafik med motordrivet fordon med tillkopplad påhängsvagn eller enaxlig släpvagn skall det anges på en tilläggstavla.

F7 Förbud mot trafik med fordon lastade med farliga ämnen

Märket anger förbud mot trafik med fordon som omfattas av bestämmelserna om transport av farliga ämnen enligt landskapslagen (1995:62) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om transport av farliga ämnen.

F8 Förbud mot trafik med traktor och motorredskap

Märket anger förbud mot trafik med traktor och motorredskap.

F9 Förbud mot trafik med moped

Märket anger förbud mot trafik med moped. Avser förbudet även trafik med moped med låg effekt skall det anges på en tilläggstavla.

F10 Förbud mot trafik med cykel och moped med låg effekt

Märket anger förbud mot trafik med cykel och moped med låg effekt.

Avser förbudet även trafik med moped skall det anges på en tilläggstavla.

F11 Förbud mot gångtrafik

Märket anger förbud mot gångtrafik.

F12 Förbud mot gång- och cykeltrafik

Märket anger förbud mot gång- och cykeltrafik samt trafik med moped med låg effekt.

F13 Förbud mot ridning

Märket anger förbud mot ridning. Avser förbudet även ledande av riddjur skall det anges på en tilläggstavla.

F14 Förbud mot trafik med fordon förspänt med dragdjur

Märket anger förbud mot trafik med fordon förspänt med dragdjur.

F15 Förbjuden färdriktning

Märket anger förbjuden färdriktning med fordon. Märket kan ha cylindrisk form.

F16 Förbud mot sväng i korsning

Märket anger förbud mot att svänga till vänster i en vägkorsning eller motsvarande. Vid förbud mot högersväng vänds symbolen. Märket skall sättas upp omedelbart före den korsning där förbudet gäller. Märket får avse flera på varandra följande korsningar på en kortare sträcka om sträckans längd anges på en tilläggstavla.

Märket anger att det är förbjudet att vända på vägen (U-sväng). Förbudet gäller på vägen från den plats där märket är uppsatt och fram till och med nästa vägkorsning eller motsvarande.

F17 Förbud mot U-sväng

Märket anger förbud mot trafik med fordon över en viss bredd.
Den största tillåtna bredden skall anges på märket.

F18 Begränsad fordonsbredd

Märket anger förbud mot trafik med fordon över en viss höjd eller att hinder föreligger för färd med fordon över en viss höjd.
Den högsta fordonshöjden skall anges på märket.

F19 Begränsad fordonshöjd

Märket anger förbud mot trafik med fordon eller fordonskombination över en viss längd.
Den största tillåtna längden skall anges på märket.

F20 Begränsad fordonslängd

Märket anger förbud mot trafik med fordon över viss totalmassa.
Den högsta tillåtna totalmassan skall anges på märket.

F21 Begränsad totalmassa på fordon

Märket anger förbud mot trafik med fordon och fordonskombination över viss totalmassa.
Den högsta tillåtna totalmassan skall anges på märket.

F22 Begränsad totalmassa på fordon och fordonskombination

F23 Begränsat axeltryck

Märket anger förbud mot trafik med fordon som har ett axeltryck som överstiger det högsta tillåtna axeltrycket som anges på märket.

F24 Begränsat boggitryck

Märket anger förbud mot trafik med fordon som har ett boggitryck som överstiger det angivna.

F25 Minsta avstånd mellan fordon

Märket anger att förare av motordrivet fordon skall hålla minst det avstånd som anges på märket till framförvarande fordon. Om märket är kompletterat med en tilläggstavla med avståndsangivelse är märket använt som förhandsmärke.

V26 Omkörningsförbud

Märket anger att det är förbjudet att köra om annat motordrivet fordon i rörelse än tvåhjuliga mopeder eller tvåhjuliga motorcyklar utan sidovagn. Förbudet gäller på den väg där märket är uppsatt fram till märke F28. Märket är alltid placerat på båda sidor av körbanan. Omkörningsförbud som följer av 24 § vägtrafiklagen utmärks bara om orsaken till omkörningsförbudet inte kan uppmärksammas tillräckligt tydligt.

F27 Omkörning med lastbil förbjuden

Märket anger förbud mot att med lastbil vars totalvikt överstiger 3,5 ton köra om annat motordrivet fordon i rörelse än tvåhjuliga mopeder eller tvåhjuliga motorcyklar utan sidovagn. Märket är alltid placerat på båda sidor av körbanan. Förbudet gäller på den väg där märket är uppsatt fram till märke F29.

F28 Slut på omkörningsförbud

Märket anger att ett förbud som angetts med märke F26 inte längre gäller.

F29 Slut på förbud mot omkörning med lastbil

Märket anger att ett förbud som angetts med märke F27 inte längre gäller.

F30 Hastighetsbegränsning

Märket anger den högsta tillåtna hastigheten för fordon. Hastighetsbegränsningen gäller på den väg där märket är uppsatt och till den plats där annan bestämmelse om hastighet märkts ut. Begränsningen kan också gälla inom ett visst område om märket kompletterats med en tilläggstavla med texten "zon".

F31 Slut på angiven hastighetsbegränsning

Märket anger slut på särskild hastighetsbegränsning och att generellt gällande hastighetsbegränsning för området skall tillämpas. På märket anges den särskilda hastighetsbegränsning som slutar. Märket kan vara placerat på körbanans vänstra sida.

F32 Stopp vid tull

Märket anger förbud mot att passera tullkontroll utan att först stanna. Under det vågräta strecket skall ordet tull stå på det språk som är lämpligt med hänsyn till gränsförhållandena.

F33 Stopp

Märket anger stopplik av den anledning som anges under det vågräta sträcket. Om märket är kompletterat med en tilläggstavla med avståndsangivelse är märket använt som förhandsmärke.

F34 Förbud att stanna fordon

Märket anger att det är förbjudet att stanna på körbanan eller vägrenen på den sida av vägen där märket är uppsatt. Förbudet gäller, om inte annat anges på en tilläggstavla, fram till nästa korsning eller fram till den plats där annan bestämmelse om stannande eller parkering märkts ut. Gäller sådan annan bestämmelse under viss tid gäller märket under övrig tid. Märket används normalt inte för att ange förbud att stanna vilket gäller enligt 34 och 35 §§ vägtrafiklagen.

F35 Förbud att parkera fordon

Märket anger att det är förbjudet att parkera på körbanan eller vägrenen på den sida av vägen där märket är uppsatt. Märkets verkningsområde är detsamma som för märke F34. Märket förbjuder inte rörelsehindrede med särskilt parkeringstillstånd att parkera om fordonet inte hindrar trafiken och märket inte satts upp på en plats där stoppförbud råder enligt 34 eller 35 §§ vägtrafiklagen.

F36 Zon

Märket anger att de anvisningar som anges genom vägmärken och tilläggstavlor på märket gäller inom ett område.

Märket sätts upp vid infarten till området och gäller till den plats där tavla F37 satts upp eller det på annat sätt tydligt framgår att tavlan inte gäller. Inom området behöver märket inte upprepas.

Inom området får det förekomma avvikelser från anvisningarna på märket. Dessa avvikelser anges genom vägmärken och tilläggstavlor. Anvisningarna på märket gäller även efter sådan avvikelse utan att märket upprepas.

F37 Slut på zon

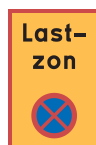
Märket sätts upp vid utfart från ett område inom vilket gäller förbud eller villkor som angivits på märke F36. På märket skall genom vägmärken och tilläggstavlor anges de anvisningar som upphör.

F38 Plats med förbud mot att parkera för annat än viss verksamhet

Märket anger förbud mot att parkera för annat än det trafikantslag, den verksamhet eller av det skäl som anges på märket.

Förbudet gäller fram till märke F40. Är texten på märket taxizon gäller förbudet fram till märke A14.

F39 Plats med förbud mot att stanna för annat än viss verksamhet

Märket anger förbud mot att stanna för annat än det trafikantslag, den verksamhet eller av det skäl som anges på märket. Förbudet gäller inte stannande för av- eller påstigning som kan ske utan hinder för det trafikslag eller den verksamhet som anges på märket.

F40 Slut på plats med förbud att parkera annat än för viss verksamhet

Märket anger att ett förbud som har angetts med märke F38 inte längre gäller. Den text som angetts på märke F38 skall upprepas på märket.

F41 Slut på plats med förbud att stanna annat än för viss verksamhet

Märket anger att ett förbud som angetts med märke F39 inte längre gäller. Den text som angetts på märke F39 skall upprepas på märket.

F42 Förbud att parkera på dag med udda datum

Märket anger förbud mot att parkera fordon på dag med udda datum. Förbudet gäller på den sida av vägen där märket är placerat från kl. 08.00 den avsedda dagen till kl. 08.00 följande dag om inte annat anges med en tilläggstavla. Verkningsområdet för märket är detsamma som för märke F34.

F43 Förbud att parkera på dag med jämt datum.

Märket anger förbud mot att parkera fordon på dag med jämt datum. Förbudet gäller på den sida av vägen där märket är placerat från kl. 08.00 den avsedda dagen till kl. 08.00 följande dag om inte annat anges med en tilläggstavla. Verkningsområdet för märket är detsamma som för märke F34.

Påbudsmärken

17 §

En anvisning som anges med ett påbudsmärke börjar, om inte annat anges i 18 § vid märket och sträcker sig, fram till den punkt där motsvarande märke med tilläggstavla T9 satts upp eller, om sådant märke saknas, till nästa kors-

ning med annan väg än sådan väg eller plats som anges i 20 § 3 mom. vägtrafiklagen. Om märket gäller även efter vägkorsningen skall märket upprepas efter korsningen.

18 §

Påbudsmärken är:

Märke**Närmare föreskrifter**

P1a Körriktning

P1b Körriktning

P1c Körriktning

Märket anger att fordon skall föras i pilens riktning. Symbolen på märket anpassas efter förhållandena på platsen.

P2a Körriktning

P2b Körriktning

Märket anger att fordon skall föras i endera pilens riktning. Symbolen på märket anpassas efter förhållandena på platsen.

P3 Cirkulationsplats

Märket anger cirkulationsplats. Märket får användas endast tillsammans med märke Fö1 eller Fö2.

P4a Trafikdelare

P4b Trafikdelare

Märket anger att fordon skall passera märket på den sida som pilen i symbolen visar eller, om det finns två pilar i symbolen, antingen till höger eller till vänster.

P5 Cykelbana

Märket anger cykelbana som avskilts från körbana genom vägmarkering eller kantstensmarkering eller väg som är avsedd enbart för cykeltrafik och trafik med moped med låg effekt. Om mopedtrafik inte är tillåten på cykelbanan är märket kompletterat med en tilläggstavla med texten "ej moped".

P6 gångbana

Märket anger gångbana som avskilts från körbana genom vägmarkering eller kantstensmarkering eller väg som är avsedd enbart för gångtrafik.

P7a Gemensam gång och cykelbana

Märket anger en gemensam cykel- och gångbana som avskilts från körbana genom vägmarkering eller kantstensmarkering eller väg som är avsedd enbart för gång- och cykeltrafik samt för trafik med moped med låg effekt. Om mopedtrafik inte är tillåten på cykel- och gångbanan, är märket kompletterat med en tilläggstavla med texten "ej moped".

P7b Gång och cykelbana som löper parallellt

Märket anger cykel- och gångbana som avskilts genom vägmarkering eller kantstensmarkering eller liknande. Symbolen på märket anger på vilken sida de olika banorna löper. I övrigt gäller om märket vad som är sagt om märke P7a.

P8 Ridväg

Märket anger väg som är avsedd enbart för ryttare och gående.

Anvisningsmärken

19 §

Anvisningsmärken upplyser trafikanter om förhållanden som gäller för viss plats, väg eller vägsträcka.

Anvisningsmärken är:

Märke

Närmare föreskrifter

A1 Tätort

Märket anger tätbebyggt område inom vilket särskilda trafikregler gäller. Märkets verkningssområde sträcker sig till märke A2. Märket är placerat på alla vägar som leder till tätorten. Tillsammans med märket används inte förbuds- eller begränsningsmärken. På väg med flera körfält i färdriktningen är märket placerat på båda sidor av körbanan och på annan väg åtminstone på höger sida av körbanan.

A2 Tätort upphör

Märket anger att tätbebyggt område upphör. Märket är placerat på alla vägar som leder från tätorten. På väg med högst ett körfält i varje färdriktning kan märket vara placerat enbart på vänster sida av körbanan.

A3 Gårdsgata

Märket anger gata inom ett bostadsområde speciellt utformad för fotgängare och avsedd endast för tillfällig fordonstrafik med låg hastighet. Genomfartstrafik får inte förekomma. Märket är placerat där gårdsgatan börjar på höger sida av gatan.

A4 Gårdsgata upphör

Märket anger att en gårdsgata slutar. Märket behöver inte sättas upp om det tydligt framgår att gårdsgatan upphör.

A5 Gågata

Märket anger att en gågata börjar. Undantag från bestämmelserna om fordon som får föras på gågata enligt 40 § 2 mom. vägtrafiklagen skall anges på en tilläggstavla.

A6 Gågata upphör

Märket anger att en gågata upphör. Märket behöver inte sättas upp om det tydligt framgår att gågatan upphör.

A7 Lågfartsväg

Märket anger vägsträcka eller område där förhållandena är sådana att det inte är lämpligt att färdas med högre hastighet än den angivna. Märket får bara sättas upp där särskilda åtgärder vidtagits för att fordon inte skall kunna färdas med högre hastighet.

A8 Lågfartsväg upphör

Märket anger att lågfartsväg upphör.

A9 Enkelriktad trafik

Märket anger väg med enkelriktad fordonstrafik. Märket är placerat i vägens riktning på byggnad invid vägen eller på särskild stolpe.

A10a Återvändsväg

A10b Återvändsväg

Märket anger att genomfart inte är möjlig längs vägen respektive längs anslutande väg.

A10c Återvändsväg

Märket anger att genomfart inte är möjlig längs vägen med andra fordon än cykel eller moped med låg effekt.

A11 Övergångsställe

Märket anger övergångsställe. Märket skall sättas upp på båda sidor om vägen om inte särskilda skäl talar mot det. Är körbanan uppdelad av en refug eller liknande skall märket sättas upp på den om det är lämpligt. Märket skall vara riktat åt båda hållen om det inte finns särskilda skäl till annat. På väg där högsta tillåtna hastighet är högre än 50 kilometer i timmen får märket endast undantagsvis sättas upp.

A12a Parkeringsplats

Märket anger parkeringsplats eller att parkering är tillåten. Om särskilda villkor eller begränsningar gäller för parkering på parkeringsplatsen är detta angivet med tillägsskylt. På parkeringsplats som är försedd med parkeringsmätare används märket, kompletterat med märke som anger eventuella villkor eller begränsningar i allmänhet endast i miniatyrformat på parkeringsmätaren eller på stolpen som bär upp mätaren. Om märket är kompletterat med en tilläggstavla som anger fordonsslag, innebär det att parkering är tillåten endast med det slag av fordon som anges på tilläggstavlan.

A12b Parkeringsplats i parkeringshus

Märket anger parkeringsplats i parkeringshus eller annan parkeringsanläggning under tak och används för vägvisning till sådan plats.

A13 Mötesplats.

Märket anger att vägen breddats på platsen för att underlätta möte mellan fordon. På mötesplats får fordon inte parkeras på någon sida av vägen.

A14 Taxi

Märket anger den i färdriktningen räknat bortre gränsen för uppställningsplats för taxibilar. Symbolen finns både på märkets fram- och baksida.

Lokaliseringsmärken för vägvisning

20 §

Anvisning om lämplig väg för visst fordonsslag eller vägvisning till vissa anläggningar får ske genom att symboler enligt 25 § anges på lokaliseringsmärket.

Lokaliseringsmärken för vägvisning är:

Märke

Närmare föreskrifter

LV1 Orienteringstavla

Märket anger korsning. Om inte särskilda skäl föranleder annat skall märket sättas upp 200–400 meter före korsningen. Inom tätbebyggt område skall avståndet till korsningen vara 50–100 meter.

LV2 Tabellorienteringstavla
(Förenklad orienteringstavla)

Märket anger korsning.

LV3 Orienteringstavla för omfart

Märket anger vägsträcka med begränsning av något slag och är placerat före den korsning där lämplig färdväg anvisas. Märkets giltighet kan begränsas till att avse enbart visst fordonsslag genom angivande av ifrågavarande fordonsslag. Orsaken till att omfart anvisas kan vara angiven med något av förbuds- eller begränsningsmärkena F6, F7 eller F18-F24.

LV4 Orienteringstavla för omfart

Märket anger tillfällig vägvisning.

LV5a Vägvisare för omfart

Märket anger riktning och avstånd till mål på en omfartsväg. Om omfart anvisas endast för visst slag av fordon, är märket försett med en symbol som anger ifrågavarande fordonsslag.

LV5b Vägvisare för omfart

Märket anger riktning på en omfartsväg. Om omfart anvisas endast för visst slag av fordon, är märket försett med en symbol som anger ifrågavarande fordonsslag.

LV6 Omfartsinformation

Märket anger färdväg när en väg är avstängd. Symbolen på märket anpassas efter förhållandena.

LV7 Vägvalsinformation

Märket anger att färd i pilens riktning förutsätter ett särskilt vägval till följd av trafikreglering, begränsade möjligheter att svänga eller liknande. På märket kan orsaken till att särskilt vägval förutsätts vara angivet med vägmarke av miniatyrformat. Symbolen på märket anpassas efter förhållandena.

LV8 Körfältsinformation

Märket anger körfältsreglering i nästa korsning. Märket är placerat där regleringen börjar och anpassas efter förhållandena.

LV9 Körfält upphör

Märket anger att ett körfält upphör och att förare i det körfältet skall byta körfält. Märket anpassas efter förhållandena. Om märket är kompletterat med tilläggstavla T2, är märket använt som förhandsmärke. Vid tillfällig avstängning av körfält på grund av vägarbete eller liknande, kan pilarna på märket vara svarta på orange botten.

LV10 Sammanvävning

Märket anger att två körfält övergår i ett.

LV11 Körfältsindelning

Märket anger körfältsindelningen. Märket anpassas efter förhållandena.

LV12 Vägvisare ovanför körbanan

Märket anger för vilket eller vilka färdmål körfältet bör användas.

LV13a
KörfältspilLV13b
KörfältspilLV13c
Körfältspil

Märket, som är placerat ovanför ett körfält, anger den eller de färdriktningar som körfältet är avsett för.

LV14 Vägvisare för allmänna-
och kommunvägar

Märket anger riktning och avstånd till mål på allmänna vägar och på kommunvägar. Märket är placerat i eller i omedelbar närhet av korsning. Avstånd är angivet i kilometer.

LV15 Vägvisare för enskild väg

Märket anger avtag från allmän väg till enskild väg eller enskilt område. Avstånd anges i kilometer med en decimal noggrannhet.

LV16 Vägvisare till lokalt mål i tätort

Märket anger riktningen till stadsdel eller annat område i tätort.

LV17 Adressvägvisare

Märket anger riktningen till verk, inrättning, företag eller liknande som ofta besöks av allmänheten. Märket används endast för närlinformatiön.

 Lehmannsvägen

LV18 Gatunamnskylt

Märket anger namnet på vägen eller gatan.

 Marknad

LV19 Vägvisare till tillfälliga arrangemang

Märket anger riktningen till tillfälliga arrangemang.

 LABY 2
NÄS 3

LV20 Avståndstavla

Märket anger avståndet till angivna mål. Avståndet anges i kilometer.

 KVARNBO

LV21 Ortnamn

Märket anger plats som är av betydelse för orienteringen längs allmän väg. Om den plats som anges på märket är en by, är märket placerat där bosättningen börjar.

 2

LV22 Nummer på huvudväg

Märket anger nummer på huvudväg. Märket används ensamt eller som symbol på orienteringstavla eller vägvisare.

 42

LV23 Nummer på annan allmän väg

Märket anger nummer på annan allmän väg än huvudväg. Märket används ensamt eller som symbol på orienteringstavla eller vägvisare.

 2

LV24 Orientering till väg som numret avser

Märket anger att vägen leder till den väg som har det nummer som anges på märket. Märket används ensamt eller som symbol på orienteringstavla eller vägvisare. Botten på märket är röd om orienteringen avser huvudväg och blå om orienteringen avser annan allmän väg.

LV25 Märke för visst ändamål

Märket anger lämplig väg för visst eller vissa fordonsslag eller trafikantgrupper eller lämplig väg till det mål som symbolen anger. På märket infogas symboler enligt 25 §. Flera symboler får infogas på samma märke.

21 §

Lokaliseringsmärken för vägvisning av gång- och cykeltrafik används på gång- och cykelbanor men kan även användas på andra vägar om det finns skäl att upplysa om färdväg för gående eller cyklande.

Lokaliseringsmärken för vägvisning av gång- och cykeltrafik behöver inte vara utförda i reflekterande material.

Lokaliseringsmärken för vägvisning av gång- och cykeltrafik är:

Märke**Närmare föreskrifter**

LVgc1 Vägvisare

Märket anger väg till ort, plats, anläggning eller liknande. Avstånd får anges i kilometer med en decimals noggrannhet. Symbolen för trafikkategori anpassas till förhållandena. Om färdmålet ingår i en cykelled kan märke LVgc2 användas i stället för trafikkategori. Om inte annat anges särskilt är trafik med moped med låg effekt tillåten när cyklandesymbol eller gående- och cyklandesymbol finns på märket.

LVgc2 Vägvisare på cykelled

Märket anger väg till ort, plats, anläggning eller liknande längs cykelled. Avstånd får anges i kilometer med en decimals noggrannhet.

LVgc3a Cykelled

LVgc3b Cykelled

Märket anger särskilt anordnad cykelled. Ledens namn och pil som anger riktningen får infogas i märket.

22 §

Lokaliseringsmärken för vägvisning till allmänna inrättningar får infogas i lokaliseringssymboler för vägvisning. Den blå ramen och bården behöver då inte tas med.

Lokaliseringsmärken för vägvisning till allmänna inrättningar m.m. är:

Märke**Närmare föreskrifter**

LI1 Post

Märket anger post eller plats där posttjänster erbjuds.

LI2a Telefon

LI2b Nödtelefon

Märke LI2a anger telefonautomat och märke LI2b anger nödtelefon.

LI3 Första hjälpen

Märket anger sjukhus med akutmottagning eller plats med förstahjälpenutrustning.

LI4 Industriområde

Märket anger industriområde.

LI5a Busshållplats för fjärrtrafik

LI5b Busshållplats för lokaltrafik

Märket anger hållplats för buss i fjärr- respektive lokaltrafik. Symbolen finns både på märkets fram- och baksida. Märket är placerat vid vägkanten, vid refug eller på väntkur.

23 §

Lokaliseringsmärken för vägvisning till serviceanläggningar m.m. får infogas i lokaliseringsmärke för vägvisning. Den blå ramen och bården behöver då inte tas med.

Lokaliseringsmärken för vägvisning till serviceanläggningar m.m. är:

Märke**Närmare föreskrifter**

LS1 Informationsställe

Märket anger turistbyrå, informationstavla eller annan plats där information kan fås.

LS2 Bilverkstad

Märket anger bilverkstad där akuta reparationer kan utföras på de flesta vanligen förekommande fordonstyperna.

LS3 Drivmedel

Märket anger anläggning som tillhandahåller drivmedel.

LS4 Hotell

Märket anger hotell.

LS5 Restaurang

Märket anger restaurang.

LS6 Café

Märket anger anläggning som serverar drycker och enklare maträtter.

LS7 Kiosk

Märket anger kiosk.

LS8 Vandrarhem

Märket anger vandrarhem.

LS9 Stugby

Märket anger stugby.

LS10 Campingplats

Märket anger campingplats för både tält, husvagnar och husbilar.

LS11 Uppställningsplats för husvagnar

Märket anger uppställningsplats för husvagnar.

LS12 Rastplats

Märket anger rastplats där det även finns en toalett. Är toaletten handikappanpassad anges det med en tilläggstavla med symbolen S12.

LS13 Toalett

Märket anger toalett. Är toaletten handikappanpassad anges det med en tilläggstavla med symbolen S12.

LS14 Friluftsområde

Märket anger friluftsområde.

LS15 Vandringsled

Märket anger särskilt anordnad vandringsled.

LS16 Badplats

Märket anger utomhusbad.

LS17 Fiskekort

Märket anger försäljningsställe för fiskekort.

LS18 Golfbana

Märket anger golfbana.

LS19 Skidlift

Märket anger skidlift.

LS20 Sevärdhet

Märket anger sevärdhet av stort allmänt intresse.

LS21 Radiostation

Märket anger en eller flera radiostationer som tillhandahåller trafikinformation.

LS22 Servicetavla med flera symboler och text

Märket anger serviceanläggning.

LS23 Tillfällig utmärkning

Märket anger riktningen till ett landsbygdsföretag. Texten anpassas efter verksamheten.

24 §

Lokaliseringsmärke för turistiskt intressanta mål:

Märke**Närmare föreskrifter**

LT1 Turistområde

Märket anger område av stort turistiskt intresse. Symbolen på märket anpassas efter attraktionen.

LT2 Turistväg

Märket anger vägsträcka av stort turistiskt intresse.

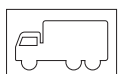
LT3 Postvägen

Märket anger vägsträckningen för den historiska postvägen mellan Stockholm och Åbo via Åland.

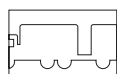
Symboler

25 §

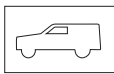
Följande symboler får användas på lokaliseringsmärken eller tilläggstavlor. Om inte annat anges skall symbolen vara vit på mörk bakgrund och svart när den används på ljus botten.

Märke**Närmare föreskrifter**

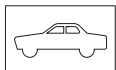
S1 Lastbil

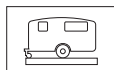
S2 Lastbil med tillkopplad släpvagn

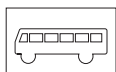
S3 Paketbil

S4 Personbil

S5 Personbil
med tillkopplad
släpvagn

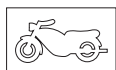
S6 Släpvagn

S7 Buss

S8 Traktor

S9 Motorcykel

S10 Cykel

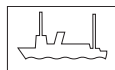
S11 Gående

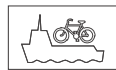
S12 Rörelsehindrade

S13 Flygplats

S14 Färja

S15
Cykelfärja

Symbol S14 anger färjeläge eller att angivet färdmål nås med färja.

S16 Godshamn

S17 Industriområde

S18 Farligt gods

Symbolen anger fordon som transporterar farligt gods.

Tilläggstavlor

26 §

Tilläggstavlor används för att ge kompletterande anvisningar till vägmärken. De placeras nedanför vägmärket i samma lodräta plan och

skall ha samma bottenfärg och färg på tecken som det vägmärke det används under om inte annat sägs i 27 §. Tilläggstavlor under märken som anger förbud att stanna eller förbud att parkera skall dock ha gul bottenfärg och svarta tecken.

27 §

Tilläggstavlor är:

Tavla	Närmare föreskrifter	
 T1 Verkningsområde	Tavlan anger verkningsområdet för det som märket avser med början vid märket.	
 T2 Avstånd till	Tavlan anger anståndet till det märket avser.	
 T3 Avstånd till stopplikt	Tavlan anger anståndet till stopplikt. Tavlan får endast användas under märke Fö1.	
 T4 Totalmassa	Tavlan anger att angivelsen på märket endast gäller fordon med en totalmassa som överstiger det angivna värdet.	
 T5 Fri bredd	Tavlan anger att den fria bredden är begränsad.	
 T6a Fri höjd under fast hinder	 T6b Fri höjd under elledning	Tavlan anger att den fria höjden är begränsad på grund av ett fast hinder eller på grund av att det finns en elledning över vägen eller leden som kan innebära fara.
 T7 Riktning	Tavlan anger riktningen till det som anges på märket eller att märkets verkningsområde sträcker sig in på korsande väg.	
 T8a Föremål i pilens riktning eller verksamhetsområde	 T8b Föremål i pilens riktning, med angivande av avstånd	Tavlan anger att angivelsen på märket finns åt det håll pilen visar.

T9a Verkningsområde
i vardera riktningen

T9b Verkningsområde
i vardera riktningen

Tavlan anger att angivelsen på märket gäller på båda sidor om märket. Tavlan kan användas tillsammans med märkena F34-F35, F42-F43, P5-P8 eller A12a.

T10a Verk-
ningsområde
slutar

T10b Verk-
ningsområde
börjar

T10c Verk-
ningsområde
i pilens
riktning

Tavla T10a anger att angivelsen på märket slutar, T10b anger att angivelsen på märket börjar och T10c anger att angivelsen på märket gäller åt det håll pilen visar.

Tavlan kan användas tillsammans med märkena F34-F35, F42-F43, P5-P8 eller A12a.

T11 Symboltavla

Tavlan anger att det märke under vilket tavlan är uppsatt endast gäller för det fordonsslag eller den trafikantgrupp som anges på tavlan. Symbolerna S1-S12 får användas. Används symbolen S12 under märke A12a avser den endast rörelsehindrade som innehar i 50 § 5 mom. vägtrafiklagen avsett parkeringstillstånd. Symbolen S12 kan även användas ensamt på parkeringsplats för att ange att viss del av parkeringsplatsen är reserverad för rörelsehindrade.

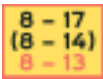
T12 Nedsatt syn

Tavlan anger att personer med nedsatt syn är vanligt förekommande. Används under varningsmärke eller under märke A11.

T13 Nedsatt hörsel

Tavlan anger att personer med nedsatt hörsel är vanligt förekommande. Används under varningsmärke eller under märke A11.

T14 Klockslag

Tavlan anger när angivelsen på märket gäller. Klockslag med svarta eller vita siffror utan parentes anger att regleringen gäller under vardagar utom vardag före sön- och helgdag. Klockslag med svarta eller vita siffror inom parentes anger att regleringen gäller under vardag före sön- och helgdag, och klockslag med röda siffror anger att regleringen gäller under söndagar och helgdagar. Flera klockslag kan anges på samma tavla.

T15 Vägars fortsättning i korsning

Tavlan anger korsning där förare på en väg som anges med ett tjockt streck har företräde framför fordon på en väg som anges med ett smalt streck. Tavlan utformas efter förhållandena på platsen.

T16 Zon

Tavlan anger att de anvisningar som anges genom vägmärke gäller inom ett område. Tavlan sätts upp vid infarten till området.

T17a Tidbegränsning

T17b Särskilda bestämmelser för stannande och parkering

Tavlan anger avvikelser från det märke den är uppsatt under. Tavla T17a kan användas tillsammans med märkena F35, F38 eller A12a. Används tavlan tillsammans med märke A12a skall den vara blå med vit text utan ram. Tavla T17b kan användas tillsammans med märkena F35 eller F38. För klockslag gäller vad som sägs under tavla T14.

T18 Avgiftsbelagd parkering

Tavlan anger att parkering mellan de klockslag som anges är tillåten endast om avgift erläggs. För klockslag gäller vad som sägs under tavla T14.

T19 P-biljett

Tavlan anger att parkeringsbiljett skall användas vid parkering.

T20 Parkeringsskiva

Tavlan anger att tiden när parkering påbörjas skall anges med en parkeringsskiva eller någon annan anordning. För klockslag gäller vad som sägs under tavla T14.

T21 Tillåten parkeringstid

Tavlan anger den längsta tillåtna tiden för parkering.

T22a Fordons placering på parkeringsplats

T22b Fordons placering på parkeringsplats

T22c Fordons placering på parkeringsplats

Tavlan anger hur fordon skall parkeras på en parkeringsplats.

Servicetrafik
tillåten

T23 Tilläggstavla
med texten
"Servicetrafik
tillåten"

Tavlan anger att det, utan hinder av det förbud som framgår av det märke tavlan är uppsatt under är tillåtet:

- 1) att använda fordon i anslutning till arbete som utförs på eller invid byggnad eller annan anläggning;
- 2) att använda fordon för transport av gods som det inte är möjligt att utan oskälig ansträngning bära samt för distribution av varor;
- 3) att använda fordon för befordran av personer med nedsatt förmåga att klara sig på egen hand;
- 4) att använda fordon för befordran av barn, om en vuxen person skall övervaka flera barn under sju år;
- 5) att använda taxibil för att avhämta eller avlämna passagerare; samt
- 6) att använda fordon, om föraren är rörelsehindrad.

Text

T24 Tilläggstavla med text.

Tavlan anger kompletterande anvisningar som inte kan ges med någon av tavlorna T1-T23. Textens minimihöjd är 60 mm.

3 kap. Trafiksignaler

28 §

Trafiksignaler indelas i

- 1) fordonssignaler, cykelsignaler och gångsignaler,
- 2) signaler för rörlig bro, färjfaste eller brandstation samt i
- 3) signaler som används tillsammans med vägmärken.

29 §

Ljusöppningen i annan trafiksignal än grön pilsignal eller gångsignal har en diameter som är mellan 150 och 300 millimeter. Diametern på ljusöppningen i en cykelsignal är dock minst 80 millimeter.

Fordonssignaler och cykelsignaler

30 §

Fordonssignaler och cykelsignaler kan användas i korsning och vid övergångsställe. I fordonssignal visas signalbilderna i följande ordning: rött ljus - rött och gult ljus samtidigt - grönt ljus - gult ljus - rött ljus.

Under tider när trafiken är gles kan i stället för den signalväxling som anges i 1 mom. visas endast blinkande gult ljus.

31 §

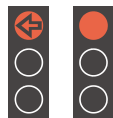
I fordonssignal i korsning ingår primärsignal och minst en sekundärsignal i vilken visas samma signalväxling som i primärsignalen. Med primärsignal avses den första signalen sett i färdriktningen. I cykelsignal ingår dock i allmänhet inte sekundärsignal.

Primärsignal är placerad till höger om eller ovanför det eller de körfält som signalen gäller. Om det finns flera körfält i samma färdriktning och särskild reglering förekommer på körfält till vänster, är primärsignal som avser sådant körfält dock placerad till vänster om eller ovanför körfältet.

Sekundärsignal är placerad på refug, till vänster om körbanan, ovanför körbanan eller till höger om körbanan. Minst en sekundärsignal är alltid placerad åtminstone två och en halv meter efter primärsignalen, sett i färdriktningen.

32 §

I fordonssignaler visas följande signalbilder:

Signalbild**Närmare föreskrifter**

Rött ljus

Signalen anger att fordon inte får passera stopplinje eller, om sådan saknas, signalen. Signal med konturpil gäller endast färd i den riktning som pilen anger. Cyklande och mopedförare som har för avsikt att svänga till vänster på sätt som sägs i 19 § vägtrafiklagen skall dock följa signalväxling som gäller färd rakt fram.

Rött och gult ljus

Signalen anger att växling till grönt ljus är omedelbart förestående. I övrigt har signalen samma innebörd som rött ljus. Signalbilden visas under högst två sekunder.

Grönt ljus

Signalen anger att fordon får köra. Grön pil anger att signalen gäller den färdriktning som anges med pilen. Gående som har beträtt eller står i beråd att beträda övergångsställe skall dock lämnas tillfälle att passera. Föraren skall dessutom vid sväng i korsning väja för cyklande, mopedförare och gående som korsar vägen samt vid vänstersväng även för mötande trafik. Förutom pilsignal med tre ljusöppningar kan signal med endast grönt pilljus förekomma. Signal med endast grönt pilljus kan användas tillsammans med huvudsignal där det inte förekommer korsande trafik i pilens riktning.

Gult ljus

Signalen anger att stopplinje eller, om sådan saknas, signalen inte får passeras om inte fordonet, när ljuset växlar från grönt till gult, hunnit så långt fram att det inte kan stannas utan fara. Signalbilden visas under minst tre och högst fem sekunder.

Blinkande gult ljus

Signalen anger att särskild försiktighet skall iakttas och att anvisningar genom vägmärke och vägmarkeringar skall följas.

Cykelsignal

Signalen gäller cyklande, mopedförare och förare av invalidcykel som färdas på cykelbana. Ovanför signalen finns en upplyst vit cykelsymbol mot blå bakgrund.

33 §

Fordonssignal gäller även gående, om inte särskild signal finns för gångtrafiken.

Gångsignaler

34 §

Anläggningar med gångsignaler skall sättas upp vid övergångsställe på väg där den högsta tillåtna hastigheten överstiger 50 kilometer i

timmen. I övrigt sätts de upp där det behövs.

Gångsignalen är avstängd när fordonssignalen är avstängd och när den på grund av drifts-avbrott visar blinkande gult ljus.

Gångsignal gäller även cyklande, mopedförare och förare av invalidcykel som använder cykelbana, om särskild cykelsignal inte finns.

En gångsignal får kombineras med en akustisk signal med tickande ljud.

35 §

I gångsignaler visas följande signalbilder:

Signalbild**Närmare föreskrifter**

Rött ljus, akustisk signal med långsam pulsfrekvens

Signalen anger att gående inte får beträda körbana eller cykelbana. Gående som befinner sig på körbanan eller cykelbanan när signalen växlar från grönt till rött ljus skall dock fortsätta till refug eller liknande anordning eller, om sådan saknas, till andra sidan av körbanan eller cykelbanan. Samtidigt som signalen visas får en akustisk tickande signal med långsam pulsfrekvens ljuda.

Grönt ljus, akustisk signal med snabb pulsfrekvens

Signalen anger att gående får beträda körbana eller cykelbana. Samtidigt som signalen visas får en akustisk tickande signal med snabb pulsfrekvens ljuda.

Signal för rörlig bro, färjfäste och brandstation

36 §

I en signal för rörlig bro, färjfäste och brandstation visas signalbilderna i följande ordning:

blinkande gult ljus - gult ljus - blinkande rött ljus - blinkande gult ljus.

Om signalen är kompletterad med en avstängningsbom kan i en signal på bommen visas blinkande rött ljus när den är i rörelse eller nedfälld.

37 §

En signal för rörlig bro, färjfäste eller brandstation är placerad på höger sida av körbanan.

Om det finns flera körfält i samma färdriktning finns det en likadan signal ovanför körbanan, på en refug eller på vänster sida av körbanan.

38 §

Signaler för rörlig bro, färjfäste och brandstation visar följande signalbilder:

Signalbild**Närmare föreskrifter**

Blinkande gult ljus

Blinkande gult ljus

Signalen anger att särskild försiktighet skall iakttas.

Gult ljus

Gult ljus

Signalen anger att stopplinje eller, om sådan saknas, signalen inte får passeras med fordon. Om föraren, när ljuset växlar från blinkande gult till gult, hunnit så långt fram att fordonet inte kan stannas utan fara före stopplinjen eller signalen, får färden dock fortsätta. Signalbilden visas under minst tre och högst fem sekunder.

Blinkande rött ljus

Växelvis blinkande rött ljus

Signalen anger att stopplinje eller, om sådan saknas, signalen inte får passeras.

Signal som används tillsammans med vägmärke

39 §

Tillsammans med varningsmärken och märke som anger övergångsställe kan följande signal användas:

Signalbild**Närmare föreskrifter**

Blinkande gult ljus

Signalen används för att förstärka den anvisning som meddelas genom vägmärket. I signalen kan en eller flera ljusöppningar i samma vågräta plan ingå.

4 kap. Vägmarkeringar

40 §

Vägmarkeringar indelas i längsgående markeringar, tvärgående markeringar och andra markeringar.

Vägmarkeringar är vita, om inte annat anges. De skall vara utförda så att de reflekterar ljus

om det inte finns särskilda skäl som föranleder annat.

41 §

För tillfälligt behov vid vägomläggningar och liknande kan vägmarkeringar utföras med orange färg. Markeringar med orange färg gäller i stället för markeringar med annan färg.

Längsgående markeringar

42 §

Längsgående markeringar är:

Markering

Närmare föreskrifter

M1 Mittlinje och körfältslinje

Markeringen används som mittlinje eller körfältslinje. Mittlinje anger körbanemitt på väg med trafik i båda riktningarna. Körfältslinje utgör linje mellan körfält med trafik i samma riktning.

Längdförhållande mellan dellinje och mellanrum är 1:3, dock kan förhållandet vara 1:1 på väg där den högsta tillåtna hastigheten inte överstiger 50 km/h.

M2 Spärrlinje

Markeringen används för att före korsning eller i undantagsfall även på annan plats åtskilja trafik i samma riktning. Markeringen kan även utgöra skiljelinje mellan gångbana och cykelbana eller mellan körbana och gång- eller cykelbana. Ett fordon får inte med något hjul föras på eller över linjen.

M3 Varningslinje

Markeringen förvarnar om en spärrlinje eller särskilt farligt vägvagnsnitt. På väg där körbanan är smalare än sex meter används linjen för att ange var det på grund av nedsatt sikt eller av annat skäl är förenat med särskild fara att använda körfält som är avsett för motgående trafik eller för att förvarna om en sådan plats. Linjen kan användas i samma syfte även på bredare körbana inom tätort samt, om särskild orsak föreligger, även på annan plats. Längdförhållande mellan dellinje och mellanrum är 3:1.

M4 Mittlinje och spärrlinje

Markeringen anger att fordon som befinner sig på samma sida om mittlinjen som spärrlinjen inte med något hjul får föras på eller över spärrlinjen. Markeringen kan användas endast på väg där körbanans bredd är minst sex meter.

M5 Mittlinje och varningslinje

Markeringen förvarnar om en spärrlinje på den sida av mittlinjen där varningslinjen finns. Markeringen kan användas endast på väg där körbanans bredd är minst sex meter.

M6 Varningslinje och spärrlinje

Markeringen anger att fordon som befinner sig på samma sida om varningslinjen som spärrlinjen inte med något hjul får föras på eller över spärrlinjen samt förvarnar om spärrlinje eller särskild fara i den andra färdriktningen. Markeringen kan användas endast på väg där körbanans bredd är minst sex meter.

M7 Dubbel spärrlinje.

Markeringen anger att fordon inte med något hjul får föras på eller över någon av linjerna. Markeringen kan användas endast på väg där körbanans bredd är minst sex meter.

M8 Ledlinje

Markeringen används för att vägleda fordons-
trafiken i komplicerade korsningar.
Längdförhållande mellan dellinje och mellan-
rum är 1:1.

M9 Bruten kantlinje.

Markeringen anger en körbanas yttergränser och kan användas där yttergränserna inte angivits med någon annan markering.
Längdförhållande mellan dellinje och mellan-
rum är 1:2.

M10 Heldragen kantlinje

Markeringen anger en körbanas yttergränser i de fall den inte anges med någon annan markering. Ett motordrivet fordon som befinner sig till vänster om linjen bör inte med något hjul föras över linjen. Moped bör dock, om det kan ske utan olägenhet, framföras till höger om linjen.
Markeringen kan även utföras som en ljudalstrande linje för att uppmärksamma föraren på att denne passerar linjen.

43 §

Måtten på de längsgående markeringarna är:

Markering	Linjebredd (m) på vägar upp till 6,5 m bredd	Linjebredd (m) på vägar bredare än 6,5 m	Dellinjelängd (m)
M1	0,1	0,15	3
M2	0,1	0,15	-
M3	0,1	0,15	9
M8, M9	0,1	0,15	1
M10	0,1	0,15	-

Med avvikelse från vad som anges i 1 mom. kan bredden vara 0,2 meter på markeringarna M1 och M2 när de skiljer körfält avsett för färd rakt fram från körfält avsett endast för sväng, på markering M2 när den utgör skiljelinje mellan

körbana och gång- eller cykelbana samt på markering M9 när den utgör fortsättning på en 0,2 meter bred spärrlinje.

Avstånd i sidled mellan de linjer som ingår i linjekombinationerna M4-M7 är 0,1 meter.

Tvärgående markeringar

44 §

Tvärgående markeringar är:

Markering

Närmare föreskrifter

M11 Stopplinje

Markeringen anger var ett fordon skall stannas enligt vägmärke eller trafiksignal.

M12 Varningslinje

Markeringen upplyser om att väjningsskyldighet gäller enligt vägmärke Fö2. Linjen består av trianglar med mellanrum som är lika långa som trianglens bas.

M13 Övergångsställe

Markeringen anger övergångsställe på körbana. Förhållandet mellan linjen och mellanrummet är 1:1.

M14a Cykelöverfart

M14b Kombinerad cykelöverfart och övergångsställe

Markeringen anger plats där cykelbanan korsar körbanan.

Markeringen består av två brutna linjer med kvadrater och mellanrum där mellanrummet är lika långt som kvadratens sida.

Där markeringen kombineras med ett övergångsställe behöver markeringen på den sida av cykelöverfarten som ligger närmast övergångsstället inte utföras. I sådana fall skall kvadraternas sidor ha samma längd som de streck som anger övergångsstället.

M15 Cykelfält

Markeringen anger cykelbanas sträckning.

upphöjning

M16 Farthinder

Markeringen anger plats där ett gupp har anlagts som farthinder och skall anbringas på båda sidor av hindret.

En markering består av två parallellt ordnade brutna linjer där mellanrummet är lika långt som kvadratens sida.

45 §

Måtten på tvärgående markeringar är:

Markering	Linjebredd (m)	Dellinjelängd (m)
M11	0,4	
M12	0,7	0,5
M13	>2,5	0,5
M14, M16	0,5	0,5

Avståndet mellan de två brutna linjerna som ingår i markering M14 är minst 1,5 meter.

Andra markeringar

46 §

Förutom längsgående och tvärgående markeringar finns följande markeringar:

Märke

Närmare föreskrifter

M16a
Körfältpil

M16b
Körfältpil

M16c
Körfältpil

Markeringen anger i vilken eller vilka körriktningar körfältet får användas. Körfältpil med två pilangivelser i samma riktning upplyser om färdväg i nästa och därpå följande korsning.

M17 Anvisning om körfältsbyte

Markeringen anger att byte av körfält är nödvändigt på grund av att körfältet upphör.

M18 Spärrområde

Markeringen anger område som inte är avsett för fordonstrafik. Ett fordon får inte med något hjul föras på eller över markeringen. Mindre spärrområden kan utföras helt i vitt.

50

M19 Hastighetsbegränsning

Markeringen anger hastighetsbegränsning och får användas för att förtydliga hastighetsbegränsning som anges med vägmärke.

BUSS

M20 Buss

Markeringen anger att körfältet endast är avsett för buss i linjetrafik eller att en uppställningsplats endast får användas av bussar.

TAXI

M21 Taxi

Markeringen anger plats där endast taxi får stanna eller parkera.

STOPP

M22 Stopp

Markeringen anger stopplikt och får användas för att förstärka anvisning genom markering M11. Markeringen får endast användas tillsammans med märke Fö2.

LAST-
ZON

M23 Lastzon

Markeringen anger att endast stannande för av- eller påstigning är tillåten. Markeringen får endast utföras där märke F38 är uppsatt. Texten anpassas till texten på märket.

M24 Parkeringsplats

Markeringen anger gräns för uppställning av fordon på en parkeringsplats eller längs en vägsträcka. Markeringen kan användas tillsammans med märke A2a. Även markering med heldragen linje kan användas.

M25 Stannande förbjudet

Markeringen anger förbud mot att stanna eller parkera fordon och kan användas tillsammans med märke F33 för att ange märkets verkningsområde eller för att förtydliga annat förbud att stanna.

M26 Parkering förbjuden

Markeringen anger förbud mot att parkera fordon och kan användas tillsammans med märke F34 för att ange märkets verkningsområde samt vid busshållplats för att ange hållplatsens utsträckning. Förhållandet mellan dellinje och mellanrum är 1:1.

M27 Förbjudet att stanna eller parkera

Markeringen anger förbud mot att stanna eller parkera fordon och kan användas tillsammans med eller i stället för markering M26 samt vid busshållplats tillsammans med markering M25.

M28a Färdväg för cyklande och mopedförare

M28b Färdväg för gående

Markeringen anger bana eller lämplig färdväg för den angivna trafikantgruppen och kan utföras med eller utan pilsymbol.

M29 Rörelsehindrad

Markeringen anger rörelsehindrad och kan användas som förtydligande på parkeringsplats som är reserverad för rörelsehindrade med särskilt tillstånd.

M30 Förberedande upplysning om väjningsplikt

Markeringen anger att väjningsplikt gäller längre fram och får användas som förberedande upplysning om väjningsskyldighet i korsning där något av märkena Fö1 eller Fö2 finns.

M31 Avståndsmarkering

Markeringen anger minsta rekommenderat avstånd till framförvarande fordon.

M32 Bullerremсор

Markeringen består av upphöjningar som anläggs tvärs över körbanan för att åstadkomma buller och vibrationer i fordonen. De användas för att göra fordonsföraren observant på att denne nalkas en plats som kräver särskild uppmärksamhet.

47 §

Pilsymbolerna i markeringarna M16 och M17 är minst 5 meter långa. Linjebredden i markeringarna M23-M25 är 0,1 meter och dellinjen i markering M25 är 1 meter lång. I markering

M30 är i den yttre triangeln basen 2 meter och höjden 5 meter och i den inre triangeln är höjden 4 meter. Övriga mått anpassas efter förhållandena.

**5 kap.
Andra anordningar för anvisningar för trafiken**

48 §

Markeringsskärmar, avstängningsanordningar och kantstolpar har följande utseende:

Anordning	Närmare föreskrifter	
 <p>X1a Kantmarkeringsskärm</p>	 <p>X1b Kantmarkeringsskärm för tillfällig utmärkning</p>	<p>Skärmen anger att vägbredden är inskränkt. Skärmen skall passeras på den sida som linjerna lutar ned mot. Gul-röd markeringsskärm används vid vägarbeten eller liknande tillfälliga utmärkningar.</p>
 <p>X2a Markeringsspil</p>	 <p>X2b Markeringsspil</p>	<p>Skärmen anger vägens sträckning. Vid vägarbeten och andra tillfälliga utmärkningar används gul-röd markeringsspil</p>
 <p>X3a Avstängningsbom</p>	 <p>X3b Avstängningsbom</p>	<p>På avstängningsanordning med sneda linjer anger linjerna att anordningen skall passeras på den sida som linjerna lutar ned mot. Anordningen kan vara kompletterad med lykta i vilken fast eller blinkande rött ljus visas, om vägen är helt avstängd, och i andra fall med lykta i vilken visas blinkande gult ljus. Som avstängningsanordning kan även användas röda och gula plattor upphängda i en avspärrningslina. Storleken på avstängningsanordning anpassas efter förhållandena.</p>
 <p>X3c Avstängningsbom</p>		
 <p>X4 Rött ljus</p>		<p>Anordningen anger att en väg är helt avstängd. Anordningen får användas om det behövs för att förstärka andra anordningar som anger att en väg är avstängd.</p>
 <p>X5 Gult blinkande ljus</p>		<p>Anordningen anger att det finns hinder som innebär att särskild försiktighet skall iakttas.</p>

X6 Särskild varningsanordning

Anordningen anger att framkomligheten på en väg är inskränkt på grund av ett tillfälligt hinder eller liknande.

Texten på anordningen anpassas till orsaken till att framkomligheten är inskränkt.

X7 Kantstolpe,
framsidaX7 Kantstolpe,
baksida

Anordningen anger vägens eller körbanans kant. Anordningen placeras normalt omedelbart utanför vägbanan eller körbanan.

Vid en korsning, parkeringsplats eller motsvarande där fordon kan föras av eller in på vägen får reflektorena utföras i gul färg.

6 kap. Tecken av polisman

49 §

Vid reglering och övervakning av trafiken kan tecken av polisman användas. Tecknen kan även

användas av annan person i enlighet med vad därom är föreskrivet i vägtrafiklagen.

50 §

Tecken av polisman är följande:

Tecken

Närmare föreskrifter

Stopp fram- och bakifrån
samt vägen fri från sidan

Tecknet anger att den som närmar sig polismannen framifrån eller bakifrån skall stanna och att den som närmar sig från sidan får passera. Skyldigheten att stanna gäller tills nytt tecken ges, oberoende av om polismannen före det sänker armen eller dirigerar trafik som närmar sig från annat håll. Tecknet kan även ges med bågge armar utsträckta.

Stopp från alla håll

Tecknet, som ges med armen rakt uppåt, anger att alla som närmar sig polismannen skall stanna. Tecknet kan även ges med stoppspade.

Stopp framifrån

Tecknet, som ges med krökt arm, anger stopp för den trafikant som handflatan är vänd mot. Tecknet kan även ges med stoppspade.

Framvinkning av fordon

Tecknet anger att den som färdas i den riktning som framvinkningen sker i får passera. Dock skall han lämna gående som har beträtt eller är färdig att beträda övergångsställe tillfälle att passera. Vid sväng i korsning skall han dessutom väja för cyklande, mopedförare och gående som korsar vägen samt vid vänstersväng även för mötande trafik.

Stopp

Tecknet anger stopp för den trafikant som lyktan är vänd mot. Tecknet används under mörker och vid nedsatt sikt.

Minska hastigheten

Tecknet anger att den trafikant som polismannen är vänd mot skall minska hastigheten. Under mörker får tecknet förstärkas med en lykta som visar vitt eller gult ljus eller med en reflexanordning som återkastar vitt eller gult ljus.

Följ efter och stanna bakom polisbilen

Tecknet anger att den som befinner sig bakom polisfordonet skall följa efter och stanna bakom detta när det stannas.

Tecknet kan ges med utsträckt arm, med handflatan vänd mot det bakomvarande fordonet eller med användande av lykta eller stoppspade.

Minska hastigheten

Tecknet anger att de trafikanter som befinner sig bakom polisfordonet skall minska hastigheten. Under mörker och vid nedsatt sikt får tecknet förtydligas med en lykta som visar vitt eller gult ljus eller en reflexanordning som återkastar vitt eller gult ljus.

Minska hastigheten

Tecknet anger att de trafikanter som möter polisfordonet skall minska hastigheten. Under mörker och vid nedsatt sikt får tecknet förtydligas med en lykta som visar vitt eller gult ljus eller en reflexanordning som återkastar vitt eller gult ljus.

Sänk hastigheten och stanna framför polisbilen

Tecknet anger att den som befinner sig framför polisfordonet skall sänka hastigheten, köra in till väggkanten och stanna. Tecknet ges med en lykta med blinkande rött sken tillsammans med blinkande blått larmljus.

**7 kap.
Storlekar på vägmärken m.m.**

51 §

Vägmärken skall ha följande storlekar:

Typ av märke		Storlek i millimeter				
		Mått	Litet märke	Normalt märke	Stort märke	Mycket stort märke
		a	600	900	1150	1500
		a	400-450	600-640	900	1300
		a	600	800	1200	1500
		a	400	600	900	1200
		a	600	900	1300	1500

Texten på lokaliseringsmärkena är 120 - 200 eller 300 millimeter hög. På märkena LV15, LV17 och LVgc1 är dock textens höjd 60 millimeter.

Storleken på övriga märken, andra textstorlekar samt närmare anvisningar om användningen av trafikmärken meddelas av landskapsregeringen.

52 §

Andra anvisningar än de som finns i denna

Mariehamn den 30 juni 2005

ROGER NORDLUND
lantråd

Runar Karlsson
föredragande ledamot

förordning får, med särskilt tillstånd av landskapsregeringen, användas i försökssyfte.

Denna förordning träder omedelbart i kraft. Genom förordningen upphävs landskapsförordningen (1986:35) om trafikankvisningar.

Vägmärken och andra anordningar vars utseende överensstämmer med tidigare gällande bestämmelser men inte med denna förordning är giltiga till utgången av år 2015.

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2014

Nr 7

Nr 7

LANDSKAPSFÖRORDNING

om ändring av landskapsförordningen om vägmärken

Utfärdad i Mariehamn den 13 februari 2014

Med stöd av 83 § vägtrafiklagen (1983:27) för landskapet Åland

ändras 3 § 1 mom., 13 § 2 mom. gällande vägmärke Fö2, 19 § 2 mom. gällande vägmärke A5, 20 § 2 mom. gällande vägmärke LV8, 23 § 2 mom. gällande vägmärke LS23 och 2 mom. ikraftträdelsebestämmelsen i landskapsförordning (2005:35) om vägmärken samt,

fogas till förordningens 2 § ett nytt 2 mom., till 12 § två nya vägmärken, till 23 § tre nya vägmärken, till 48 § ett nytt vägmärke samt till förordningen en ny 9a § som följer:

2 §

Texten på vägmärken och tilläggstavlor ska vara utförd i typsnittet Tratex.

3 §

Vägmärken, tilläggstavlor och andra anordningar ska vara retroreflekterande eller belysta.

9a §

Vid arbete på vägen eller vägområdet får märkena V8b gupp, V8c grop, V9 vägarbete, V29 annan fara, P4a, P4b trafikdelare, LV9 minskning av antalet körfält och X1b kantmärkeringskärm vara placerade på fordon.

12 §

V17a Gående

Märket anger en vägsträcka där gående ofta korsar eller uppehåller sig på eller vid vägen.

V26a Fordon
medförspänt
dragdjur

Märket anger en vägsträcka där fordon med förspända dragdjur ofta korsar eller uppehåller sig på vägen. Andra symboler kan förekomma på märket. Landskapsregeringen får meddela föreskrifter om vilka andra symboler som får förekomma.

13 §

Fö2 Stopplikt

Märket anger att förare av fordon som närmar sig korsning eller väg alltid ska stanna vid stopplinje samt väja för trafiken på den korsande vägen. Om stopplinje saknas, ska fordonet stannas omedelbart före den korsande vägen där sikten är fri. Angående placeringen av märket gäller i tillämpliga delar vad som är sagt angående placering av märke Fö1.

19 §

A5 Gångata

Märket anger att en gångata börjar. Undantag från bestämmelserna om fordon som får föras på en gångata enligt 42 § 2 mom. vägtrafiklagen ska anges på en tilläggstavla.

20 §

LV8 Körfältsindelning före korsning

Märket anger körfältsreglering i nästa korsning. Märket är placerat där regleringen börjar och anpassas efter förhållandena.

23 §

Märket anger en anläggning som erbjuder rum för övernattnig och frukost.

LS23 Rum och frukost

Märket anger en anläggning med försäljning av lokalt tillverkade eller närodlade produkter.

LS24 Gårdsbutik

Märket anger en anläggning med tillverkning och försäljning av hantverksprodukter.

LS25 Hantverk

LS26 Tillfällig utmärkning

Märket anger riktningen till tillfälliga verksamheter på landsbygden. Texten anpassas efter verksamheten.

48 §

X8 Avfartsskärm

Skärmen anger skiljepunkten mellan en huvudkörbana och en avfart där det finns ett retardationsfält.

Vägmärken och andra anordningar vars utseende överensstämmer med tidigare gällande bestämmelser men inte med denna förordning ska bytas ut senast år 2020.

Denna förordning träder i kraft den 1 april 2014.

Vägmärken och andra anordningar vars utseende överensstämmer med tidigare gällande bestämmelser men inte med denna förordning ska bytas ut senast år 2020.

Mariehamn den 13 februari 2014

CAMILLA GUNELL
lantråd

Veronica Thörnroos
föredragande minister

Nr 3

LANDSKAPSFÖRORDNING

om ändring av landskapsförordningen om vägmärken

Utfärdad i Mariehamn den 5 januari 2017

Med stöd av 83 § vägtrafiklagen (1983:27) för landskapet Åland

upphävs ikraftträdelsebestämmelsen till landskapsförordningen (2005:35) om vägmärken och 2 mom. ikraftträdelsebestämmelsen till landskapsförordningen (2014/7) om ändring av landskapsförordningen om vägmärken samt **fogas** till landskapsförordningen om vägmärken en ny 53 § som följer:

53 §

Denna förordning träder i kraft den 10 november 2005.

Mariehamn den 5 januari 2017

Vägmärken och andra anordningar vars utseende överensstämmer med tidigare gällande bestämmelser men inte med denna förordning är giltiga så länge de uppfyller övriga bestämmelser i denna förordning samt på ett tydligt sätt och utan att vara en fara för trafiksäkerheten är synliga för vägtrafikanterna.

Denna förordning träder i kraft den 1 februari 2017.

KATRIN SJÖGREN
lantråd

Mika Nordberg
föredragande minister

